

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 46 0 P 108007 23 Gž
Novi Travnik, 06.06.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Pezer-Alić Aide kao predsjednice vijeća, Kokić Edvina i Trifković Denisa kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Struktura d.o.o. Jajce, ulica Skela bb, zastupan po punomoćnici Begić Emini, advokatici iz Bugojna, protiv tuženih, i to: 1) Proming d.o.o. Bugojno, Šehitluci bb, zastupan po punomoćniku Alagić Zlatanu, advokatu iz Visokog, 2) Rudnici gipsa z.d.d. D. Vakuf, ulica 770 Slavne brdske brigade bb i 3) Č.A. iz D.V., ulica ..., radi nedopustivosti izvršenja na pokretnim i nepokretnim stvarima, vrijednost spora 30.000,01 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljene protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 108007 22 P od 11.09.2023. godine, u sjednici vijeća održane dana 06.06.2024. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana, te se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 108007 22 P od 11.09.2023. godine potvrđuje.

Odbijaju se, kao neosnovani, zahtjev tužitelja za naknadu troškova povodom pravnog lijeka u iznosu od 820,00 KM, te zahtjev tuženog Proming d.o.o. Bugojno za naknadu troškova povodom pravnog lijeka u iznosu od 1.413,36 KM.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi: „Utvrđuje se da je preostali iznos duga privrednog društva „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf na osnovu Ugovora o priznanju i izmirenju duga broj OPU-IP-52/19 od 22.02.2019. godine prema privrednom društvu „Proming“ d.o.o. Bugojno u iznosu od 331.101,63 KM sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude pa do konačne isplate. Obavezuju se tuženi da tužitelju solidarno nadoknade troškove parničnog postupka sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude pa do konačne isplate“. Tužitelj je obavezan da tuženom Proming d.o.o. Bugojno nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu 5.331,69 KM, u roku 30 dana.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da ovaj sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači tako da tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Tuženi Proming d.o.o. Bugojno (dalje: prvotuženi) je dostavio odgovor na žalbu u kojem osporava navode žalbe, te predlaže da sud istu odbije.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05,19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Iz sadržaja spisa i obrazloženja pobijane odluke prvostepenog suda proizlazi:

- da su prvotuženi kao povjerilac i drugotuženi kao dužnik, te trećetuženi kao jemac zaključili Ugovor o priznanju i izmirenju duga broj OPU-IP:52/19 od 22.02.2019. godine,

- da je tim ugovorom regulisan način i rok isplate duga na ime novčane obaveze po ispostavljenim fakturama u vremenu od ispostavljanja do dana sačinjavanja ugovora za pružene usluge povjerioca prema dužniku koje se odnose na isporučeno, a neplaćeno, gorivo, a po osnovu kojih je povjerilac preduzeo postupke koje se odnose na prinudnu naplatu protiv dužnika i jemca aktiviranjem mjenice, te su ugovorne strane saglasne i potvrđuju da su dužnik i jemac solidarno u obavezi povjeriocu izmiriti dug u iznosu od 1.347.257,48 KM sa utvrđenom dinamikom uplata kako je sve navedeno u člana 1. Ugovora. Zatim, u članu 2. Ugovora je navedeno da su ugovorne strane učinile nespornim navedeni iznos duga od kojeg iznosa na glavni dug spada iznos od 1.079.677,84 KM, a na zakonske zatezne kamate obračunate za kašnjenje po isplatama po ispostavljenim fakturama iznos od 267.579,64 KM. Odredbom člana 3. ugovorne strane su se usaglasile da ukoliko se dužnik i jemac budu uredno pridržavali izmirenja duga u skladu sa definisanom dinamikom iz člana 1. i 2. ugovora, da će povjerilac dužniku i jemcu otpisati i oprostiti cjelokupan iznos zakonske zatezne kamate, a ukoliko dužnik zakasni sa bilo kojom fakturom i izmirenjem predmetnog duga da će cjelokupan iznos glavnog duga zajedno sa zateznom kamatom u iznosu od 267.579,64 KM uvećano za zakonsku zateznu kamatu obračunatu sve do dana neurednog izmirenja duga automatski i u cijelosti smatrati dospjelim i prije ugovorenog roka dospijeća definisanog ugovorom, a povjerilac će biti ovlašten aktivirati sve raspoložive instrumente obezbjeđenja definisane ugovorom. Također je istom odredbom regulisano da ukoliko bilo koje treće lice blokira račun dužnika da je dužnik suglasan da povjerilac u tom momentu može proglasiti cjelokupan dug dospjelim i od notara tražiti otpravku u svrhu izvršenja. Odredbom člana 4. Ugovora regulisano je obezbjeđenje potraživanja kojim dužnik i jemac izjavljuju i potvrđuju da su saglasni da se u slučaju nepridržavanja urednog izmirenja duga podvrgnu neposrednom prinudnom izvršenju na svoj svojoj cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini,

- da je nesporno između parničnih stranaka da je po osnovu otpravka izvornika Ugovora kao izvršne isprave, pokrenut izvršni postupak još 2019. godine, doneseno je rješenje o izvršenju koje je pravomoćno i kojim je određeno izvršenje na pokretnim i nepokretnim stvarima drugo i treće tuženog, te da postupak izvršenja i dalje traje,

- da se tužitelj u predmetni izvršni postupak uključio kao treće lice osporavajući dopuštenost izvršenja, jer je krajem 2021. godine postao većinski vlasnik dionica drugotuženog (sa udjelom od 52 %), pa je smatrao da je automatski postao i većinski vlasnik pokretnih i nepokretnih stvari izvršenika, zbog čega je upućen na parnični postupak,

- da je tužitelj dana 05.04.2022. godine podnio tužbu protiv tuženih sa zahtjevom da se utvrdi da je suvlasnik sa 52 % pokretnih stvari i nekretnina drugotuženog, a na kojima je određeno izvršenje rješenjem o izvršenju Općinskog suda u Bugojnu broj

46 0 I 093807 19 Kom od 16.07.2019. godine, te da se u odnosu na tačno navedene pokretne i nepokretne stvari izvršenje proglasi nedopuštenim, kao i da će se ostatak duga utvrditi putem vještačenja i naplatiti preko transakcijskog računa drugotuženog, te

- da je tužitelj dana 07.12.2022. godine, dan prije pripremnog ročišta, dostavio sudu podnesak kojim je promijenio istovjetnost zahtjeva, odnosno preinačio tužbu i postavio zahtjev kao u prvom pasusu obrazloženja ove presude.

Sadržaj procesnih radnji parničnih stranaka i opisana hronologija događaja pred prvostepenim sudom, kao ni pomenute činjenice koje je ovaj sud naveo kao utvrđene od strane prvostepenog suda, žalitelj ne spori žalbom.

Obaveze suda u pogledu načina ocjene dokaza tj. da se svi provedeni dokazi moraju cijeliti savjesno i brižljivo, te svaki dokaz posebno i vezi s drugim dokazima, da se presuda mora obrazložiti u skladu sa standardima prava na pravično suđenje, sa svim elementima iz člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku jasno su propisane pomenutim zakonskim odredbama, a na šta i žalba pravilno ukazuje.

Međutim, žalbeni navodi moraju biti konkretizovani, a suprotno toj obavezi žalitelj u žalbi ne iznosi koje je to dokaze prvostepeni sud propustio cijeliti.

Suprotno tim navodima, prvostepeni sud je cijelio, u bitnim dijelovima, sve provedene dokaze, a radilo se o šest isprava i dva subjektivna dokaza (vještačenje i iskaz svjedoka), što se jasno vidi na stranama 5., 6. i 7. obrazloženja pobijane presude, radi čega nisu osnovani ti žalbeni razlozi.

Identično se odnosi i na ostala dva žalbena razloga, odnosno žalba ne sadrži konkretne razloge o tome koje je to bitne činjenice prvostepeni sud pogrešno utvrdio ili propustio utvrditi, te koje je to odredbe materijalnog prava prvostepeni sud pogrešno primjenio ili ih nije primjenio.

Stoga ove žalbene navode koji nisu konkretizovani ni ovaj sud ne može detaljnije cijeliti.

Žalbeni navodi na strani 4. u pogledu činjenica da je tužitelj većinski vlasnik drugotuženog, te da je pokrenut izvršni postupak nad imovinom istog i prvostepeni sud jasno utvrđuje u pobijanoj presudi, a i ovaj sud nalazi da te činjenice nisu bile sporne, ali i da nisu mogle dovesti do drugačijeg rješenja spora iz istih onih razloga koje je i prvostepeni sud naveo u pobijanoj presudi.

Konkretne navode žalitelj iznosi na strani 3. zadnji pasus i strani 4. žalbe u kojima navodi da prvostepeni sud nije ušao u meritum spora, te se osporavaju postupanje prvostepenog suda po preinačenoj tužbi i razlozi za odluku suda u pogledu ispunjenosti uslova za podnošenje tzv. utvrđujuće tužbe prema članu 54. Zakona o parničnom postupku.

Ovaj sud nalazi da u konkretnom slučaju tužitelj jeste imao pravni interes za podnošenje predmetne (preinačene) tužbe, odnosno da je tužitelj kao većinski vlasnik drugotuženog ima pravni interes u pogledu poslovanja drugotuženog i obim

imovine drugotuženog, a preko toga ima pravni interes da sudjeluje u postupcima u kojima se javlja drugotuženi.

Međutim, odredbom člana 54. stav 2. Zakona o parničnom postupku je propisano da se utvrđujuća tužba može podići kad je to posebnim propisima predviđeno ili, kad tužilac ima pravni interes da sud utvrdi postojanje, odnosno nepostojanje nekog prava ili pravnog odnosa ili istinitost, odnosno neistinitost neke isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa.

Prvostepeni sud je pravilno na strani 7. prvi pasus pobijane presude utvrdio da je predmetna (preinačena) tužba podnesena nakon što je dospjelo potraživanje iz ugovornog odnosa između tuženih, jer se zbog naplate tog potraživanja vodi izvršni postupak, a i sam tužitelj je djelimično izmirio dug drugotuženog.

Dakle, logičkim tumačenjem odredbe člana 54. stav 2. Zakona o parničnom postupku, ako se utvrđujuća tužba može podići prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa, onda se poslije dospelosti takva tužba ne može podnijeti.

Stoga se pravilno u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud, sa takvim stanovištem o nedopuštenosti tužbe, istu trebao odbaciti u ranijoj fazi postupka.

Međutim, takva povreda pravila postupka nije od uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke, jer to što prvostepeni sud nije u fazi pripremnog ročišta odbacio tužbu, ne znači da je tužba u vrijeme presuđenja postala dopuštenom, jer je i u vrijeme donošenja pobijane presude tužitelj i dalje ostao kod utvrđujuće tužbe za potraživanja koja su dospjela prije podnošenja tužbe. Stoga ni ovi žalbeni navodi nisu mogli biti prihvaćeni kao osnovani.

Slijedom iznesenog nisu osnovani ni žalbeni navodi da prvostepeni sud nije ušao u meritum spora, jer za takvo postupanje prvostepenog suda, kod jasnog stanovišta o nedopuštenosti tužbe, nisu ni bili ispunjeni procesni uslovi.

Iz iznesenog proizlazi i da je pogrešno postupanje prvostepenog suda kada je donio presudu kojom je odbio tužbeni zahtjev, odnosno da je prvostepeni sud ustvari trebao tužbu odbaciti kao nedopuštenu.

Međutim, takva povreda pravila postupka nije takve težine na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (član 221. Zakona o parničnom postupku), niti se u konačnici radi o takvoj povredi pravila postupka koja utiče na pravilnost i zakonitost pobijane odluke u smislu člana 208. Zakona o parničnom postupku. To iz razloga, jer je ishod postupka u svakom slučaju isti u odnosu na parnične stranke, odnosno u konačnici tužitelj nije uspio u postupku, niti može pokrenuti novi postupak sa ovakvim zahtjevom, bilo zbog toga što je tužba sa ovakvim zahtjevom nedopuštena, bilo zbog presuđene stvari u odnosu na ovakav zahtjev.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali nije našao da su od odlučnog značaja, pa ih nije dodatno obrazlagao iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Budući da tužitelj nije uspio u postupku povodom pravnog lijeka to je odbijen zahtjeva za naknadu troškova postupka za sastav žalbe po punomoćniku u iznosu od 820,00 KM.

Također, i zahtjev za naknadu troškova postupka povodom pravnog lijeka u vidu sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.413,36 KM odbijen je, obzirom da se radi o trošku postupka koji nije nužan, niti je odgovor na žalbu sadržavao nove navode (ponovljeni su bitni navodi iz prvostepenog postupka) od značaja za odluku po žalbi tužitelja.

Slijedom iznesenog odlučeno je kao u izreci presude temeljem odredbe člana 229. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer-Alić